

DECIZIE
asupra sesizării deputaților în Parlament
Vladimir Țurcan și Victor Stepaniuc

din 23.11.2009

Monitorul Oficial nr.173/22 din 01.12.2009

* * *

Curtea Constituțională în componența:

Elena SAFALERU – judecător, președintele ședinței

Alina IANUCENCO – judecător

Victor PUȘCAȘ – judecător

Petru RAILEAN – judecător

Valeria ȘTERBET – judecător-raportor

grefier – Corina Popa, examinând în prealabil, conform art.44 din Codul jurisdicției constituționale, sesizarea deputaților în Parlament Vladimir Țurcan și Victor Stepaniuc pentru interpretarea art.78 alin.(3) din Constituție,

A CONSTATAT:

La 17 noiembrie 2009 deputații în Parlament Vladimir Țurcan și Victor Stepaniuc au sesizat Curtea Constituțională pentru interpretarea art.78 alin.(3) din Constituție, potrivit căruia Președinte al Republicii Moldova este ales candidatul care a obținut votul a trei cincimi din numărul deputaților aleși. Dacă nici un candidat nu a întrunit numărul necesar de voturi, se organizează al doilea tur de scrutin între primii doi candidați stabiliți în ordinea numărului descrescător.

Semnatarii sesizării solicită interpretarea acestor norme constituționale în vederea elucidării sensului exact și excluderii neclarităților, opinînd, totodată, că la alegerile pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova trebuie să participe în mod obligatoriu cel puțin doi candidați, considerînd inacceptabilă desfășurarea alegerilor cu un singur candidat.

Examinînd sesizarea sub aspectul admisibilității, Curtea Constituțională reține următoarele.

Potrivit dispozițiilor art.135 alin.(1) lit.b) din Constituție și art.4 alin.(1) lit.b) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, interpretarea Constituției este o atribuție exclusivă a Curții Constituționale.

După cum rezultă din argumentele invocate de autori, sesizarea pentru interpretarea art.78 alin.(3) din Constituție a fost determinată de concluzia expusă în avizul Curții Constituționale nr.4 din 26.12.2000 privind constatarea circumstanțelor care justifică dizolvarea Parlamentului, potrivit căreia “la alegerile pentru funcția de Președinte trebuie să participe cel puțin doi candidați”, și de prevederile art.9 din Legea nr.1234-XIV din 22.09.2000 cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova în redacția Legii nr.49-XVIII din 30.10.2009, care stipulează că la alegerile ordinare pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova pot participa unul sau mai mulți candidați.

Curtea Constituțională consideră că problemele abordate în sesizare țin de procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova.

Art.78 din Constituție conține dispoziții generale privind alegerea șefului statului. Potrivit alin.(6) din acest articol, procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova este stabilită prin lege organică. În exercitarea acestei obligații constituționale, Parlamentul a adoptat Legea nr.1234-XIV din 22.09.2000 cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova, care conține norme speciale în acest domeniu, o parte din care au fost modificate prin Legea nr.49-XVIII din 30.10.2009. Modificările operate vizează și prevederile speciale referitoare la alegerile prezidențiale ordinare.

Potrivit art.135 alin.(1) lit.b) din Constituție, Curtea interpretează doar norme constituționale, interpretarea normelor legale fiind prerogativa exclusivă a Parlamentului. Avînd în vedere că în sesizare se solicită interpretarea unor norme constituționale generale în raport cu prevederile art.9 din Legea nr.1234-XIV din 22.09.2000 în redacția Legii nr.49-XVIII din 30.10.2009, aceasta ar însemna, de fapt, exercitarea controlului constituționalității prevederilor legale menționate, problemă care ține de competența Curții Constituționale, potrivit art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție, dar care nu face obiectul

sesizării în cauză. În contextul celor enunțate Curtea subliniază că actul normativ este prezumat constituțional pînă cînd neconstituționalitatea lui va fi dovedită în procesul jurisdicției constituționale (art.7 din Codul jurisdicției constituționale).

Astfel, Curtea conchide că obiectul sesizării nu este interpretarea normelor constituționale, ci aplicarea dispozițiilor legale cu privire la alegerea Președintelui Republicii Moldova.

Jurisprudența Curții Constituționale atestă respingerea unor sesizări privind interpretarea Constituției¹ pentru aceleași motive. Astfel, în Decizia din 17 decembrie 2001 (dosarul nr.61b/2001) Curtea a arătat că în sesizare “se cere, de fapt, nu interpretarea Constituției, ci interpretarea și aplicarea dispozițiilor unor legi... Curtea Constituțională însă nu poate interpreta dispoziții constituționale elucidate și reglementate prin actele legislative în vigoare. Într-o asemenea situație Curtea ar substitui organul legiuitor al țării. Soluționarea acestor probleme ține de competența exclusivă a Parlamentului Republicii Moldova, care, potrivit art.66 lit.c) din Constituție, interpretează legile și asigură unitatea reglementărilor legislative pe întreg teritoriul țării”.

¹ Decizia din 11.01.2001 (dosarul nr.86b/2000);
Decizia din 03.12.2001 (dosarul nr.57b/2001) ș.a.

Pentru considerentele expuse sesizarea nu poate fi acceptată spre examinare în fond.

Conducîndu-se după prevederile art.24 alin.(2), art.26 alin.(1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art.40 alin.(3), art.61 alin.(3) și art.64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. Sesizarea deputaților în Parlament Vladimir Țurcan și Victor Stepaniuc pentru interpretarea art.78 alin.(3) din Constituție nu se acceptă spre examinare în fond.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*.

**PREȘEDINTELE ȘEDINȚEI
CURȚII CONSTITUȚIONALE**

Elena SAFALERU

Chișinău, 23 noiembrie 2009.